

iBOMBA!

No se previene más daño,
cuando pasa un huracán,
ni comprando todo el pan,
y menos papel de baño

K'intsil

Martes 2 de julio de 2024

CAMPECHE · YUCATÁN · QUINTANA ROO · AÑO 9 · NÚMERO 2267 · www.lajornadamaya.mx

U baakunail ti'al u k'oj'a'anil chikungunya yaan u b'eytal u k'i'itbesa'al Europa ti'al u taal u ts'o'okbal u ja'abil 2024

Valneva, mola'ay austro-francesail, ku beetik ts'aako'obe', taáan u páatik u b'eytal u káajsik u k'i'itbesik u ts'aakil IXCHIQ, u yáax báakunail beeta'an ich yóok'ol kaab ti'al u biirusil chikungunya. Ku tukulta'ale' tu kamp'éel trimeestreil le ja'aba' leti' k'een káajak u jóoksa'al tu meerkadoil Europa, tu jo'oloj cha'abak u beeta'al tumen u noj lu'umil Bruselas.

Beey úuchik u k'a'aytal ti' jump'éel k'a'aytajil ts'iib le lunes máanika' tumen le mola'ayo', tu'ux a'alabe' "k'a'anán ba'al" úuchik u cha'abal tumen Comisión Europea' u ko'onol u túumben báakunail ti'al wiinik ts'o'ok 18 u ja'abil.

Tí' le ts'ook ja'abo'oba', u k'eexilo'ob yóok'ol kaabe' tu ts'áajo'ob u biirusil chikungunya yéetel dengue tu wiinkilal u k'oxolil Aedes, ts'o'oke' lelo' tu k'i'itbesubáaj tu baantailo'ob Europa tu'ux ka'ache' minda'an le k'oja'anilo", a'alab te'ej ts'iibo'ob tu jts'akyaj jo'olbesik Valneva, Juan Carlos Jaramillo.

Chikunguniae' jump'éel biirus ku pa'ak'al tumen u k'oxolil Aedes iinfektadóo yéetel, ts'o'oke' kex tumen ma' ya'ab máak ku kiimil tu yóok'lale', ku ts'aqysik chokwil, u jach yaajtal u wiinkilal máak, k'i'inam pool, u taaktal u xej máak, ka'anantsil yéetel u siip'tal u yoot'el wiinik.

"K'a'anán u kaxta'al ba'ax unaj u beeta'al yóok'lal le je'ela', ma' chéen ti'al europeilo'ob tu'ux de por si yaan chikungunya, je'ex Sudamérica wa África, tumen beey unaj ts'aatácta'al tí' uláak' u kaajilo'ob Europa tu'ux láayli' xan u multa'alo'ob tumen le k'oxolo'obo", tu ya'alaj Jamillo.

Tak walkila' ila'an yaan u biirusil ti' maanal 110 u noj lu'umilo'ob Asia, África, Europa yéetel América.

Báakuna cha'aban u k'a'abeetkunsa'al Estados Unidos yéetel Canadá, meyajta'ab tu kúuchil xaak'al Valneva tu lu'umil Viena.

Ts'iib yéetel oochel Efe